

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/15/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422202827
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4422202827.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a sudkýň JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej vo veci starostlivosti súdu starostlivosti o maloleté dieťa: B. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: matka Mgr. T. Y. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. E. XXXX/XX, L. X., toho času B. X, L. X., otec N. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX/XX, T., o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 13. decembra 2022 č.k. 16P/50/2022-125, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej B. N. sumou XXX eur mesačne od 07.07.2022, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č.k. 5C/245/2010-15 zo dňa 16.12.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť 26.01.2011, v časti o výživnom na maloleté dieťa tak, že výživné sa zvyšuje. Zročné výživné za obdobie od 07.07.2022 do 31.12.2022 vo výške 577 eur, povolil otcovi splácať v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 28 ods. 1 písm. a), § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine.

1.2. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázané, že naposledy bolo o výživnom rozhodované v roku 2010 rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č.k. 5C/245/2010-15 zo dňa 16.12.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť 26.01.2011, ktorým bol otec zaviazaný prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 50 eur mesačne od právoplatnosti rozsudku. Od posledného rozhodovania súdu o výživnom uplynula veľmi dlhá doba, 11 rokov. Otec maloletého dieťaťa si vyživovaciu povinnosť plnil nepravidelne a nedobrovoľne, čoho dôkazom boli trestné oznámenia matky. Uvedené skutočnosti vyplývali z listinných dôkazov z rokov 2013, 2014, 2016, 2018, 2019 a 2021.

1.3. Konštatoval, že v čase posledného rozhodovania súdu matka maloletého dieťaťa poberala materský príspevok a rodinné prídavky na jedno maloleté dieťa vo výške 256 eur. Momentálne je čistý mesačný príjem matky vo výške 889 eur. Z neho matka uhrádza alikvotnú časť nákladov na bývanie vo výške 88 eur a má bežné výdavky, na stravu, ošatenie a hygienické potreby. Celkové zálohové platby na bývanie vo výške 263 eur pozostávajú zo zálohových platieb na elektrinu 33 eur, plyn 10 eur, vodu 45 eur, televízia + internet 45 eur. Príjem manžela navrhovateľky je vo výške 1 300 eur. Ak manžel navrhovateľky zaplatí

aliquotnú časť nákladov na bývanie, zostane mu suma vo výške 1 212 eur. Matke maloletého dieťaťa po zaplatení nákladov na bývanie zostane suma 809 eur. Rodine matky maloletého dieťaťa po zaplatení nákladov na bývanie zostane suma 2 021 eur, pre tri osoby na úhradu nákladov na stravu, ošatenie a hygienické potreby.

1.4. V čase posledného rozhodovania súdu bol otec maloletého dieťaťa dlhodobo práceneschopný, žil z futbalu, a napriek týmto skutočnostiam súhlasil určením výživného vo výške 50 eur. Otec maloletého dieťaťa v tomto konaní nepredložil žiadne listinné dôkazy ohľadne svojich príjmov, avšak uviedol, že odišli s partnerkou a s maloletým dieťaťom do O. v roku 2020, kde sa im narodilo ďalšie maloleté dieťa. Uznal, že keď pracoval, jeho príjem bol vo výške 1 350 eur, preto súd prvej inštancie vychádzal pre tok 2021 z toho príjmu. Pri výpočte príjmu za rok 2022 vychádzal z toho, že jeho príjem za obdobie od januára do apríla bol vo výške 1 350 eur mesačne, čo predstavuje sumu 5 400 eur, a za obdobie od mája do júla mal príjem vo výške 30 eur na deň, čo je 900 eur mesačne po dobu troch mesiacov spolu vo výške 2700 eur. Za obdobie od júla 2021 do júla 2022 tak ustálil priemerný mesačný čistý príjem otca vo výške 1 246 eur (6 x 1350 rok 2021, 4 x 1350 rok 2022, 3 x 900 rok 2022 = 16200 : 13). Dospel k záveru, že z uvedeného príjmu, ktorý otec maloletého dieťaťa uznal a nepoprel, bude otec dieťaťa schopný zaplatiť určené výživné vo výške 150 eur. Poznamenal, že pokiaľ otec uvádzal, že je dlhodobo nezamestnaný preto, lebo má množstvo exekúcií až vo výške 100 000 eur, tieto bližšie nekonkretizoval. Prístup otca k plneniu si vyživovacej povinnosti voči maloletému dieťaťu považoval za je maximálne nezodpovedný, čo vyplývalo z trestných oznámení. Otec i napriek primeranému príjmu v zahraničí od roku 2020 a čiastočne v roku 2021 si vyživovaciu povinnosť neplnil ani dobrovoľne ani vo vyššej sume, napriek tomu, že na to finančné možnosti mal. Ani nepreukázal dostatočne dôvody, pre ktoré ukončil pracovný pomer dohodou a vzdal sa príjmu, z ktorého mohol bez problémov plniť vyživovaciu povinnosť voči všetkým trom maloletým deťom. Považoval za nemysliteľné, aby otec vzhľadom na svoj vek a nepreukázané zdravotné problémy, dlhodobo nepracoval a podieľal sa iba na starostlivosti o maloleté deti. Rovnako i partnerka otca prišla o príjem, ktorý mala v zahraničí vo výške 2 500 eur. Výdavky rodiny otca pozostávajú z nájomného vo výške 150 eur, ktoré zahŕňa i služby spojené s bývaním a nákladov na drevo vo výške 900 eur ročne, spolu 225 eur (nájomné 150 a drevo 75 eur). Ak rodina otca z príjmu partnerky otca (dávky z O. vo výške 1 300 eur) zaplatí náklady na bývanie vo výške 225 eur, zostane im suma 1 075 eur pre štyri osoby. Z uvedeného bolo nepochybné, že životná úroveň rodiny otca by bola nižšia ako rodiny matky, avšak považoval za potrebné v neprospech otca zohľadniť, že sa bez bližšieho zdôvodnenia a unesenia dôkazného bremena vzdal príjmu, z ktorého by bol schopný bez akejkoľvek ujmy plniť si vyživovaciu povinnosť voči všetkým maloletým deťom. V rovnako takto urobila i partnerka otca. Konštatoval, že príjmy otca a jeho partnerky, prípadne úspory, musia byť vyššie, ak boli schopní uhrádzať výdavky na maloletého syna vo výške 300 eur mesačne a na maloletého dcéru vo výške 500 eur mesačne, náklady na bývanie a všetky bežné výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby pre dve dospelé osoby. Ak by otec maloletého dieťaťa zodpovedne pristupoval k pracovným povinnostiam a k záväzkom, a dosahoval by len minimálnu mzdu vo výške 550 eur, i z tohto príjmu by bol schopný riadne platiť určené výživné, ako aj plniť si vyživovaciu povinnosť voči ďalším dvom maloletým deťom, ktoré sú mladšie, v primeranej výške tak, aby mu zostala suma vyššia ako je životné minimum v zmysle zákona č. 601/2003 Z.z. Pri určení výživného zohľadnil aj skutočnosť, že o výživnom bolo naposledy rozhodované pred 11 rokmi, a i v tom čase otec dieťaťa žiadny príjem nemal, bol dlhodobo práceneschopný. Navyše sa dobrovoľne vzdal príjmu v zahraničí, a vyhýba plneniu pracovných povinností a zamestnaniu kvôli svojim záväzkom vyplývajúcich z exekúcií. Uvedené konanie nemôže byť v neprospech maloletého dieťaťa.

1.5. Súd prvej inštancie skúmal i potreby maloletého dieťaťa. Konštatoval, že v čase posledného rozhodovania boli výdavky na maloleté dieťa minimálne, primerané veku jedného roka a bližšie špecifikované rodičmi neboli. Považoval však za nepochybné, že došlo k zvýšeniu výdavkov na maloleté dieťa i vzhľadom na valorizačnú klauzulu. Uznal výdavky na maloleté dieťa pozostávajúce z nákladov na obedy 25 eur, volejbal 10 eur, kredit 10 eur, hygienické potreby 30 eur, oblečenie, obuv 70 eur, stravu 100 eur, rozpočítané jednorazové výdavky 35 eur (lyžiarsky kurz a sústredenie v Q.), aliquotná časť nákladov na bývanie 88 eur, spolu sumu 368 eur. Ak otec maloletého dieťaťa zaplatí určené výživné vo výške 150 eur, a matka vzhľadom na svoj príjem, po zohľadnení každodennej starostlivosti, výživné znížené o 1/3, t.j. 100 eur, s pripočítaním rodinných prídavkov 30 eur, bude matka schopná pokryť nevyhnuté mesačné výdavky na dieťa. Určené výživné z príjmu otca, ktorý uznal a nepoprel za posledných 13 mesiacov predstavuje 12 % z jeho príjmu vo výške 1 246 eur. Hoci otec má i ďalšie 2 vyživovacie povinnosti, určené výživné z minimálnej mzdy vo výške 550 eur predstavuje 27 %, pričom výživné má predstavovať 20 - 30 % z príjmu rodiča v období od narodenia dieťaťa po obdobie schopnosti dieťaťa sa samostatne živiť.

1.6. Súd prvej inštancie zvýšil výživné na maloleté dieťa z toho dôvodu, že od posledného rozhodovania o výživnom uplynula doba viac ako 10 rokov, z čoho vyplýva, že sa zvýšili výdavky na mal. dieťa vzhľadom na jeho vek, pohlavie ako aj záujmové aktivity. Z týchto dôvodov mal za to, že boli jednoznačne preukázané odôvodnené zvýšené výdavky na dieťa. Otec sa bez akéhokoľvek bližšieho zdôvodnenia vzdal príjmu, ktorý mal v zahraničí, a rovnako sa nezapojil do pracovného pomeru ani na D., následkom čoho sa pripravil o potencionálny príjem aspoň z minimálnej mzdy. Zmena pomerov nastala i na strane matky, ktorá je zamestnaná, má vyšší príjem ako v čase posledného rozhodovania súdu, a preto i ona je povinná podieľať sa na výžive mal. dieťaťa, po zohľadnení jej každodennej osobnej starostlivosti.

1.7. Súd prvej inštancie uviedol, že ročné výživné za obdobie od 07.07.2022 do 31.12.2022 vo výške 577 eur, pozostáva zo sumy 77 eur (24 dní v mesiaci júl 2022 a zo sumy 500 eur (za mesiace august až december 2022 5 x 100 eur). Vychádzal z toho, že ročné výživné predstavuje rozdiel medzi určeným výživným a zvýšeným výživným. Zročné výživné povolil otcovi splácať v splátkach vo výške 50 eur mesačne podľa § 232 CSP s tým, že výška splátky je primeraná výške zročného výživného tak, aby bolo vyrovnané za dobu 11 mesiacov.

1.8. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Otec podal v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a uložil mu povinnosť platiť na maloletú B. výživné sumou 30 % zo sumy životného minima. Namietal voči záveru súdu prvej inštancie, že sa on aj jeho partnerka dobrovoľne vzdali príjmu z pracovnej činnosti. Tvrdil, že na D. sa vrátili z dôvodu starostlivosti o otca partnerky, ktorý je invalidným dôchodcom, a ekonomického stavu, ktorý spôsobila pandémia COVID 19 (prepúšťanie v zahraničí, vyššie náklady na bývanie a stravu a pod.). Na D. prišli v lete 2022 a obaja boli evidovaní v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Partnerka je od 01.11.2022 zamestnaná v ambulancii detskej lekárky v Y., ako zdravotná sestra. Jemu doposiaľ nebola poskytnutá žiadna pracovná ponuka. V okrese G., kde žijú, je problém nájsť zamestnanie, preto bude musieť znovu odísť za prácou do zahraničia. Pokiaľ bude mať trvalý príjem, bude jeho povinnosťou prispievať výživným, momentálne jeho majetkové pomery a príjem nie sú dobré, a preto určená výška výživného nie je opodstatnená. Tvrdil, že pokiaľ mal príjem v O. dcére prispieval aj nad rámec určeného výživného. Konanie súdu prvej inštancie považoval za šikanózne, vedúce k tomu, aby nebol schopný plniť uloženú povinnosť, čo môže mať nežiadúce dôsledky. Predložil všetko, čím disponoval. Žiadal, aby bol vypočítaný ma Okresnom súde v B., lebo cestovanie je pre neho finančne náročné, čo sa nestalo.

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu v prvom rade upozornila, že otec v odvolaní spomína B., ale jeho dcéra sa volá B.. Uviedla, že za 12 rokov mohol dokázať, že má o dcéru vážny záujem a záleží mu na tom, aby na ňu prispieval riadne a včas. Poukázala na to, že otec opisoval svoje a partnerkine príjmy v tisíckach eur a výdavky na ich dve maloleté deti v stovkách eur, z čoho vyplýva, že mal finančné prostriedky a mohol platiť výživné na B.. Ale vyhlásil, že mu robí problém aj 50 eur. Uviedla, že otec dcéru nevidel od novembra 2020, až na podnet dcéry po informatívnom stretnutí v auguste 2022, kedy ho počkala pred súdom, lebo bola na neho zvedavá. Strávili spolu 45 minút a minul na ňu 50 eur, Odvtedy dcéru nekontaktoval. Odo dňa 15.07.2022, kedy uhradil zameškané výživné za 18 mesiacov, na základe podania OR PZ Nové Zámky, na dcéru B. nijakým spôsobom neprispel a neuhradil žiadne výživné. Voči rozsudku súdu prvej inštancie nemala žiadne výhrady, a nesúhlasila s návrhom otca v odvolaní. Upozornila, že maloletá je žiačkou druhého stupňa ZŠ, v triede so športovým zameraním, nosí dioptrické okuliare, chodí na zápasy a sústreďenia, má zvýšené výdavky na hygienu, preto otcom navrhovaná suma nepostačuje ani na základné potreby.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že sa pridrižiava svojich doterajších vyjadrení a má zato, že výška výživného pokryje výdavky spojené so starostlivosťou maloletú. Otec sa okrem plnenia výživovacej povinnosti, nijakým spôsobom nepodieľa na starostlivosti o maloletú. Prístup otca k hľadaniu si zamestnania považoval za laxný, nemožno rešpektovať účelovú nezamestnanosť otca, ktorý na pojednávaní dňa 19.09.2022 uviedol, že si prácu nehľadá pre exekúcie vo výške 100 000 eur. Navrhoval, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

5.1. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že sa vyživovacej povinnosti nevyhýba. S maloletou sa nestretáva lebo po odchode do zahraničia a založení novej rodiny sa odcudzili. Namietal voči vyjadreniam matky, ktorá ho vykresľuje ako človeka, ktorý sa úmyselne vyhýba vyživovacej povinnosti. Poukázal na okolnosti, ktoré ho viedli k návratu na D., a to zdravotný stav otca partnerky, ako aj následky celosvetovej pandémie. Zároveň poukázal na aj na citovú väzbu na D. s možnosťou vychovávať tu deti. Toto rozhodnutie neovplyvnilo len vyživovaciu povinnosť voči B., ale aj voči jeho ďalším dvom deťom.

5.2. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedol, že jeho úlohou bolo hájiť najlepší záujem maloletého dieťaťa a v tomto smere mal byť nestranný. Napriek skutočnostiam, že je otcom dvoch ďalších maloletých detí, evidovaný na úrade práce, a príjem do domácnosti momentálne zabezpečuje jeho partnerka, tieto nebral do úvahy, a stotožnil sa s navrhovateľskou, že je nezodpovedným otcom. Tvrdil, že prácu si aktívne hľadá a vyvíja snahu, aby sa mu podarilo adekvátne zamestnať. Hoci svoju vyživovaciu povinnosť uznáva, bolo potrebné preskúmať aj jeho možnosti podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Považoval návrh matky na zvýšenie výživného v rozsahu 150 eur za neprimeraný.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, neviazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP), neviazaný dôvodom odvolania (§ 66 CMP), prejednal odvolanie otca bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 68 CMP). Dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

7. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9.1. V predmetnej veci sa matka domáhala zvýšenia výživného k maloletej dcére B. zo sumy 50 eur na sumu 150 eur. Naposledy bola vyživovacia povinnosť k maloletej určená pri rozvoze rodičov rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 16. decembra 2010 č.k. 5C/245/2010-15, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.01.2011. Matka podala návrh z dôvodu, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca došlo k zmene pomerov na strane maloletej dcéry, ktorá navštevuje ZŠ L. v L., je zaradená do športovej triedy so zameraním na volejbal s čím sú spojené zvýšené potreby na športové oblečenia a obuv. Trieda sa pravidelne zúčastňuje lyžiarskeho kurzu a sústredenia v Q.. Značne sa zvýšili aj náklady na bežné potreby ako ošatenie, obuv, stravu a školské potreby. Maloletá už 4 roky nosí dioptrické okuliare a každoročne potrebuje nové. Zúčastňuje sa letných táborov, celoročne navštevuje v CVČ výtvarný krúžok. S otcom sa za posledných 7 rokov videla len 5x.

9.2. Otec so zvýšením výživného súhlasil čiastočne na sumu 70 eur mesačne. Dôvodil, že je nezamestnaný a má dve ďalšie vyživovacie povinnosti. Poukázal na svoje zdravotné problémy a s tým súvisiace výdavky, prácu v O. a okolnosti návratu na D.. Uznal, že výživné dobrovoľne neplatil, hoci mal príjem aj úspory. Prácu si nehľadal, lebo má veľa exekúcií.

9.3. Kolízny opatrovník navrhol zvýšiť výživné na sumu 150 eur od podania návrhu.

10. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sami sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

13. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

18.1. Ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine vyjadruje zásadu, že k zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len na základe zmeny pomerov. Zmena pomerov však musí byť takej povahy, aby zakladala reálny dôvod na zmenu dohody či súdneho rozhodnutia. Pokiaľ súd dospeje k záveru, že k zmene pomerov došlo, potom je namieste, aby sa prehodnotili hľadiská, na základe ktorých došlo k stanoveniu výživného. Za zmenu pomerov v zmysle citovaného zákonného ustanovenia pritom treba považovať podstatnú zmenu pomerov, či už na strane detí alebo rodičov. Pri rozhodovaní o zmene výživného súd musí komplexne posúdiť všetky okolnosti, ktoré majú na výšku výživného vplyv. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za významné poznamenať, že pri rozhodovaní o návrhu, či už o zvýšení alebo znížení vyživovacej povinnosti, je potrebné posudzovať, či a v akom smere došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom a v prípade kladného zistenia túto zmenu premietnuť do výšky výživného. Pri určovaní výživného súd berie zreteľ na odôvodnené potreby oprávnenej osoby, ako aj na zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery všetkých osôb povinných poskytovať výživné.

18.2. Kritéria na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti sú schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov, a odôvodnené potreby dieťaťa, pri rešpektovaní zásady, že na dosiahnutej životnej úrovni svojich rodičov má právo podieľať sa aj dieťa. Výživné určené dieťaťu slúži na uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Odôvodnené potreby dieťaťa sú dané jednak jeho vekom a stupňom vzdelávania, ale aj zdravotným stavom. Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú reálne možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov obmedzené, sú odôvodnenými potrebami len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti a schopnosti rodičov, ktoré sú dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej povinnej osoby, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami.

19. Odvolací súd posudzujúc prejednávanú vec z hľadiska citovaných ustanovení zákona o rodine a súdom prvej inštancie zisteného skutočného stavu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal v dostatočnom rozsahu dokazovanie na zistenie, či sú dôvody pre zvýšenie výživného, na zistenie odôvodnených potrieb maloletej B. ako aj na zistenie schopností, možností a majetkových pomerov oboch rodičov. Po vykonanom dokazovaní správne vyhodnotil skutočný stav a vec aj správne právne

posúdil. Zvýšené výživné, spolu s príspevkom matky a prídavkom na dieťa zodpovedá odôvodneným potrebám dieťaťa, ktoré je žiačkou druhého stupňa základnej školy s prihliadnutím na jej školské a mimoškolské športové aktivity, a na zdravotné problémy spojené s nosením dioptrických okuliarov. Vzhľadom na skutočnosť, že od posledného určenia vyživovacej povinnosti otca ubehla značná doba, ku dňu návrhu to bolo viac ako 11 rokov, zvýšenie príspevku otca na výživu maloletej dcéry o 100 eur, nie je možné považovať za neprimerané potrebám dieťaťa. Zvýšené výživné zodpovedá aj možnostiam, a hlavne schopnostiam otca. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie napadnutý rozsudok v dostatočnej miere po právnej aj skutkovej stránke odôvodnil, keď uviedol svoje úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil a danú vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa týmto odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť dôvodov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie ďalej iba poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

20. Odvolacie námietky otca odvolací súd nepovažoval za dôvodné. Otec svoje tvrdenia ohľadom dôvodov návratu na D. žiadnym spôsobom nepreukázal. Navyše podľa vlastného tvrdenia v O. pracoval len asi 2 mesiace, potom bol nezamestnaný a žili z prídavkov a materskej partnerky, a hoci tvrdil, že nepracoval zo zdravotných dôvodov, ani toto tvrdenie v priebehu konania nepreukázal. Súd prvej inštancie pri zvýšení vyživovacej povinnosti otca správne vychádzal z jeho vlastných tvrdení o príjme a dávkach jeho a jeho partnerky za posledných 13 mesiacov pred podaním návrhu matky na zvýšenie výživného, ako aj z jeho tvrdení o poberaní dávok nim a jeho partnerkou v priebehu konania. Pokiaľ otec tvrdil, že mu nebola poskytnutá žiadna pracovná ponuka, lebo žijú v okrese G., kde je problém nájsť zamestnanie, preto bude musieť znovu odísť za prácou do zahraničia, odvolací súd len dodáva, že je povinnosťou otca urobiť všetko preto, aby si zabezpečil dostatočný príjem pre uspokojovanie nielen svojich potrieb, ale aj potrieb osôb, ktorým má vyživovaciu povinnosť. A či zdrojom tohto príjmu bude práca na D., alebo v zahraničí, je len na rozhodnutí otca. S tvrdením otca, podľa ktorého pokiaľ bude mať trvalý príjem, bude jeho povinnosťou prispievať výživným, momentálne jeho majetkové pomery a príjem nie sú dobré, a preto určená výška výživného nie je opodstatnená, odvolací súd nesúhlasí. Pritom poukazuje na obsah spisu, z ktorého vyplýva, že otec pravidelne a dobrovoľne neprispieval na výživu maloletej B. v podstate už od roku prvej úpravy jeho vyživovacej povinnosti v rozsudku o rozvoze manželstva. Vyživovaciu povinnosť splnil naraz vždy až v priebehu trestných stíhaní, ktorých prebiehalo spolu šesť (v rokoch 2013, 2014, 2016, 2018, 2019, 2021). Z uvedeného je zrejmé, že otec svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej B. neplnil riadne a včas ani v čase, keď mal trvalý príjem. Tvrdenie otca, že pokiaľ mal príjem v O. dcére prispieval aj nad rámec určeného výživného, nebolo preukázané. Námietku otca, že konanie pred súdom prvej inštancie bolo šikanózne, vedúce k tomu, aby nebol schopný plniť uloženú povinnosť, odvolací súd rovnako nepovažoval za dôvodnú. Otec totiž uvedenú námietku zdôvodnil tým, že predložil všetko, čím disponoval, a žiadal, aby bol vypočutý ma Okresnom súde v B., lebo cestovanie bolo pre neho finančne náročné, čo sa nestalo. Z obsahu spisu vyplýva, že otec sa v priebehu konania pred súdom prvej inštancie vyjadril prvýkrát na informatívnom stretnutí rodičov dňa 02.08.2022. Následne bol vypočutý aj na pojednávaní dňa 19.09.2022. Na pojednávaní dňa 18.10.2022 sa nezúčastnil, svoju neúčast' neospravedlnil, ani nežiadal pojednávanie odročit'. Na pojednávaní dňa 13.12.2022 sa nedostavil, svoju neúčast' ospravedlnil písomne a navrhoval, aby súd prvej inštancie konal v jeho neprítomnosti a vo veci rozhodol. Uviedol, že pokiaľ súd prvej inštancie považuje za potrebné ho vypočuť, žiada, aby bol vypočutý na dožiadanom súde v B.. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že v tomto smere neboli poručené práva otca na spravodlivý proces.

21. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny, potvrdil.

22. Podľa § 57 CMP o nároku na náhradu trov, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Úspešná navrhovateľka - matka v odvolacom konaní nežiadala priznať náhradu trov konania podľa § 55 CMP. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Vo veci ide o konanie podľa Civilného mimosporového poriadku, ktorý stanovuje, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, pričom žiadne ustanovenie upravujúce nárok na náhradu trov konania podľa CMP na danú vec nedopadá.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).